

NARVIK
KOMMUNE

**KOMMUNEDPLAN
FOR FYSISK AKTIVITET
OG NATUROPPLEVELSER
2014-2026**

ANALYSEDEL

Innhold

1	INNLEDNING.....	4
2	DEFINISJONER.....	5
3	EVALUERING AV KOMMUNEDELPLAN FOR ANLEGG OG OMRÅDER FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV.....	7
	3.1 Plantypen	
	3.2 Gjeldende plan for Narvik kommune	
	3.3. Spillemiddeltilskudd og andre tilskudd mottatt i planperiodene 2010-2013	
4	FORHOLDET TIL DEN ØVRIGE KOMMUNE- PLANLEGGINGEN.....	16
	4.1 Kommuneplan	
	4.2 Kulturbbygg	
	4.3 Temaplan for trafikksikkerhet	
5	IDRETTENS OG FRILUFTSLIVETS BETYDNING GENERELT.....	17
	5.1 Vektlegging	
	5.2 Situasjonen i samfunnet generelt	
	5.3 Undersøkelse av aktivitetsmønstret til folk i Nordland	
	5.4 Naturen som helsebringende arena.	
6	LOWERK, BEHOV, BÆREKRAFT.....	20
	6.1 Lover som har betydning for friluftslivet	
	6.2 De forskjellige brukerkategoriene stiller forskjellig krav til arealer og anlegg	
	6.3 Bærekraft	
7	NATUR, BOSETNING, KULTUR OG NÆRINGSLIV.....	22
8	NARVIKOLKS MULIGHET TIL Å DRIVE FYSISK AKTIVITET	23
	8.1 Idretts- og friluftslivsaktivitet i regi av lag tilsluttet Norges Idrettsforbund (NIF)	
	8.2 Organisert idrett og friluftslivsaktivitet i regi av lag som ikke er tilsluttet NIF	
	8.3 Eliteidrett i Narvik	
	8.4 Treningssentre	
	8.5 Tilbud med hovedvekt på helberedende og/eller helsefremmende aktivitet	
	8.6 Fysisk aktivitet spesielt rettet mot turister	
	8.7 Nærmere om barn og unges mulighet for fysisk aktivitet og naturopplevelser.	
	8.8 Fysisk aktivitet i barnehagen	
	8.9 Fysisk aktivitet i skolen	
	8.10 Nærmere om bevegelseshemmede	
	8.11 Nærmere om voksne funksjonsfriske og eldre/pensjonister	
	8.12 Narvik kommunes rolle	
	8.13 Behov for samordning	

9	ANLEGG OG OMRÅDER.....	32
	9.1 Områder og anleggsdekning	
	9.2 Bruk av anleggene	
10	NARVIKLANDSKAPET SOM ARENA FOR FYSISK AKTIVITET OG NATUROPPLEVELSER – MULIGHETER OG BEGRENSNINGER	35
11	BEHOV FOR SIKRING AV OMRÅDER.....	37
12	UTFORDRINGER I ARBEIDET MED KOMMUNEDELPLAN FOR FYSISK AKTIVITET OG NATUROPPLEVELSE.....	37
	12.1 Bevisstgjøring	
	12.2 Helhetstenking	
	12.3 Regionalt perspektiv	
	12.4 Organisering	
	12.5 Samhandling og samordning	

1. INNLEDNING

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse i Narvik 2014 – 2026, plandokumentet har gjennomgått en hovedrevisjon av faglig innhold og vurdering av tiltak for perioden. I vårt arbeid har vi valgt å legge vekt på fysisk aktivitet i tilknytning til barnehager og skoler. Behov for anlegg melder seg avhengig av aktiviteten som utøves.

Plandokumentets navn er valgt for å få fokus på menneskenes behov for fysisk utfoldelse med tilhørende sanseopplevelser for å kunne utvikle og ivareta god fysisk og psykisk helse gjennom hele livsløpet. Anleggsutbygging er ikke noe mål i seg selv, men et middel for å få innbyggerne til å bli mer fysisk aktive.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser i Narvik 2014 - 2026, går inn som en del av planhierarkiet i Narvik kommune.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser i Narvik 2014 –2026, består av 3 deler:

Analysedel
Handlingsprogram 2014 - 2017
Kartdel

Analysedelen ender opp med en rekke utfordringer. Disse sammen med kommuneplanens overordnede mål gir utgangspunkt for og innhold i handlingsprogrammet.

Arbeidet med hovedrevisjon startet opp vinteren 2013. Planens faglige innhold har vært diskutert og det er oppfordret til innspill.

Lag og foreninger har fått tilsendt registreringsskjemaer er det også utarbeidet egne registreringsskjemaer til alle barnehager og grunnskoler. Vedlegg 12 – 18.

Etter at forrige plan ble utarbeidet, er følgende statlige dokumenter med betydning for fysisk aktivitet og naturopplevelse kommet:

- NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet. Rettslig vern mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne. Bedre tilgjengelighet for alle.
- Sammen for fysisk aktivitet, handlingsplan for fysisk aktivitet 2005 – 2009. Departementene
- Ny Seniorpolitikk – en handlingsplan for aktiv hverdag. Utarbeidet av Statens seniorråd. Juni 2005.
- Satsing på barn og ungdom. Regjeringens mål og innsatsområder i statsbudsjettet 2005. Utgitt av Barne- og familiedepartementet
- Nordland fylkeskommune. Handlingsplan folkehelsearbeid 2008 - 2009

Narvik kommune har vedtatt

- Kulturplan for 2005 – 2009, vedtatt 30.06.2005
- Masterplan Narvik som reisemål, vedtatt 01.10.2003
- Strategisk Næringsplan for Ofoten 2011-2015
- Kystsone plan for Ofoten 2012-2022

Arealdel til kommuneplanen 2005-2017.

Kartdelen er utarbeidet av Narvik kommune; Areal og byggesak og Kultur.

2. DEFINISJONER

Kommuneplan

Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsverktøy. Den består av en strategisk del som trekker opp overordnende mål og strategier for hele kommunen, og en arealdel som gir rammer for arealforvaltningen.

Kommunedelplan

Kommunedelplan kan være plan for en del av kommunens areal eller ett eller flere tema innenfor kommunens virksomhet. Den forholder seg til kommuneplanens målformuleringer og har en større detaljeringsgrad enn kommuneplanen.

Mål

Målene i en plan bør beskrive hva man ønsker å oppnå. De bør formuleres slik at det i etterkant skal være mulig å finne ut om de er nådd eller i hvilken grad de er nådd.

Strategier

Strategiene skal beskrive hvordan man skal nå målene.

Planprosess

Utvikling der utgangspunktet og rammebetingelsene kontinuerlig endres. Mål og strategier må endres dersom det viser seg nødvendig.

Barn og unge

Med barn og unge mener vi fra fødsel til og med 20 år.

Senior

Med senior mener vi aldersgruppen 60 år og opp.

Primærforebygging:

Målet er å oppnå god helseatferd, være frisk og unngå sykdom og skade. Eksempler: helsestasjons- og skolehelsetjenesten, vaksinerings, ulykkesforebygging, helseopplysning, lavterskeltilbud rettet mot risikogrupper.

Sekundærforebygging:

Målet er å forebygge tilbakefall og holde seg frisk. Eksempler: Medisinering, aktivisering, røykeavvenning, kostholdsveiledning.

Tertiærforebygging:

Målet er å lære å leve med problemet, men hindre at det blir verre. Eksempler: Å klare dagliglivets gjøremål, trene opp funksjonsevne, læring og mestring (rehabilitering).

Helsesektoren skal medvirke til at andre samfunnssektorer bidrar til å fremme folkehelsen. Eksempel: Oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer for god helse.

Områder for idrett og friluftsliv

Områder som kan benyttes av alle til idrett og friluftsliv inklusiv lek, uten spesiell tilrettelegging.

Nærturområder og dagsturområder

Betegnelse for å klassifisere friluftslivsområder. Nærturområder er områder som kan nås innen en times gange fra der en bor. Dagsturområder er de en må bruke lengre tid på å nå, eventuelt må reise til. Det sier seg selv at denne klassifiseringsmåten blir veiledende på grunn av forskjellig avstand fra bolig turområde og forskjellig fysisk tilstand hos brukerne.

Sikra friluftsområder

Er tilrettelagte områder for allmen bruk. De er sikra ved offentlig erverv, servitutt (bruksrett) eller langsiktig leieavtale.

Uteområdet

Er området innenfor gjerdene i barnehagene.

Spillemidler

Den delen av Norsk Tippings overskudd som brukes som tilskudd til bygging av idretts- og friluftsanlegg. Midlene fordeles av kulturavdelingen i fylkeskommunen etter at kommunestyrene har prioritert søknadene i den enkelte kommune.

Aktivitetsmidler

Statlige midler som fylkeskommunen fordeler etter søknad i forbindelse med aktivitetsfremmende virksomhet.

Landskap

De samlede fysiske omgivelsene som omgir oss utendørs under åpen himmel.

(Nordisk Ministerråd 1987)

Kulturlandskap

Områder som i vesentlig grad er preget og formet av menneskelig bruk og virksomhet.

Naturlandskap

Områder der naturen preger landskapsbildet.

Anleggstype

Dette er en betegnelse som forteller hvilke aktiviteter og idretter anlegget er beregnet for (svømmehall, fotballbane, skøytebane osv.)

Anleggsdekning

Anleggsdekning er beregnet som antall anleggsenheter pr. 1000 innbyggere. Dekningstallet forteller noe om hvordan kommunen og ulike deler av kommunen er utbygd, og kan være med på å gi indikasjoner på hvor ressursene bør settes inn.

Friluftsområder	Friluftsområder klassifiseres som nærturområder, dagsturområder, langtuturområder og spesialturområder. Arealer som er viktige er områder i nærheten av skoler og barnehager, i tilknytning til boligområder og institusjoner, strand og kystnære områder, samt bostednære vannstreder og vassdrag.
Aktivitet	Tiltak som går på aktivitet og ikke anlegg eller områder.
Annet	Tiltak som ikke hører inn under ovennevnte kategorier.

3. EVALUERING AV KOMMUNEDELPLAN FOR FYSISK AKTIVITET OG NATUROPPLEVELSE

3.1 Plantypen

Kommunene står fritt til å velge om de vil utarbeide en egen kommunedelplan for "Fysisk aktivitet og naturopplevelse" eller om planen skal inngå i en annen kommuneplan, så lenge krav til planprosess og departementets minstekrav ivaretas.

Et detaljert handlingsprogram med beregnede anleggs- og drifts-kostnader som skal ligge til grunn for fordeling av spillemidler.

Når det fokuseres så mye på spillemidler/finansiering fører det lett til at de øvrige virkemidlene som skal til for å få gjennomført anlegg, blir oversett. Dette gjelder:

- Tilgjengelige arealer
- Kompetanse
- Organisering
- Frivillige organisasjoner og ildsjeler
- Samordning innen de forskjellige forvaltningsnivåene og mellom dem
- Avklarte roller

3.2 Gjeldende plan for Narvik kommune

Tilskudd bevilget fra Narvik kommune 2010 - 2013.

Ansvar 281/280 KULTUR Ramme til fordeling

Ansvar/ Tjeneste	Tilskuddsordning	2010	2011	2012	2013
23103	Driftstilskudd til barne og ungdomsarbeid	170 000	170 000	170 000	170 000
23405	Driftstilskudd til lag/foreninger med etablerte tilbud for funksjonshemmede	100 000	100 000	100 000	100 000
38003	Tilskudd til drift og vedlikehold av private idrettsanlegg	300 000	300 000	300 000	
110/38002 280/38003	Tilskudd til dekning av strømutgifter for private idrettsanlegg og kulturbygg/lokaler	318 000	318 000	318 000	318 000
38003	Bjerkvikhallen	500 000	700 000	700 000	700 000
38003	FFA-drift narvikfjellet				
38500	Driftstilskudd Fagernesbanen		60 000	60 000	60 000
23103	Rusfrie tiltak for ungdom	150 000	150 000	150 000	150 000
	Øremerkede tilskudd til arrangement og drift:	150 000	150 000	150 000	150 000
38003	Leie Bjerkvik idrettsanlegg		100 000	100 000	100 000
38100	Traktor Narvik stadion		60 000	60 000	70 000
38100	Driftsavtale Narvik stadion		1160 000	1183 000	1200 000
23103	Tilskudd til rusfrie tiltak for ungdom	150 000	150 000	150 000	150 000
38500	Driftstilskudd bygdeutvalg	15 000			

Kommunal andel til finansiering

Narvik kommune har i perioden 2010 – 2013 bevilget kommunal andel til finansiering av kommunale anlegg i tilknytning til at det er søkt om spillemidler.

Anlegg	Narvik kommune	Spillemidler
Idrettens Hus, svømmehall	5.563.000	2.305.000
Narvik Stadion	7.350.000	2.800.000

Status prioritert tiltak i planperioden 2010-2013

AKTIVE BARN OG UNGE	Hva er gjort?
Heve standarden på eksisterende lekeområder, barnehager, skoler	Dette er delvis gjennomført.
Vederlagsfri leie av kommunale anlegg	Ikke realisert – prisene er justert ned men alle må betale for leie av anleggene
Trygg skolevei – gå til skolen aksjon	Følgende offentlige trafikkanlegg er utbedret igjennom 80% tilskudd fra fylkeskommunen: Skolekvartalet Frydenlund. Ankenesskolene, Buveien Håkvik, trafikkanlegg i området Skistua skole
Helårstilbud i idretts- og svømmehaller	Idrettshallene er åpne hele året med unntatt i høytider og ved vedlikehold. Svømmehallen er åpen hele året unntatt ved ferieavviklingen i juli. Stengt grunnet vannlekasje fra våren 2010 til våren 2011.
Økt bruk av fritidsassistenter/støttekontakter for å fremme barn og unges mulighet for fysisk aktivitet.	Delvis gjennomført.
Kompetanseøkning av personale ved skole og barnehager	Gjennomført med intern og ekstern kursing.
Barnetråkk	Arbeidet startet opp 2009. Tiltaket er foreslått overført til ny plan
Oppsøkende virksomhet i forhold til å belyse mulighet for ekstern finansiering	Lag og foreninger og skoler og barnehager er gitt informasjon om hvor det er mulig å søke om ekstern finansiering til ulike tiltak.
Aktivitetsskoler (idrett/ og friluftslivsskole)	I dag er det aktivitetsskoler(barneidrett) i Bjerkvik, Beisfjord og Ankenes. Det er en mindre enn sist. Barneidrettskolen i Narvik er lagt ned.
Støtte til lagene, tilskuddsordninger	Lag og foreninger som tar kontakt med kultur får hjelp med utarbeidelse av søknad om tilskudd.
Frisklivssentralen	Tiltak gjennomført i hele planperioden: Terapiridning, klatregruppe. Planlagt gruppe for overvektige barn, ikke gjennomført.
Rusforebyggende arbeid	Gjennomført i form av ulike aktiviteter i

	både intern og ekstern regi. Aktivetsdag på stadion og friluftsturer.
Aktivitetsskalender	Det ble utarbeidet aktivitetsskalender 2006 som i dag administreres av Fremover.
Aktivitetsfremmende tiltak i perioden	- ukentlig diskotek/dans på de kommunale ungdomsklubbene (Apollo, Valhall og Studio 66) - Danseskurs i regi av kulturskolen og ungdomsklubbene. - Bowling i regi av ungdomsklubbene - Teater, film og workshops
Aktivitetsfremmende tiltak i perioden	
AKTIVE SENIORER	
Idebank med oversikt over vellykkete motiveringstiltak og aktivitetstilbud og forslag til slike.	Nei.
Økt bruk av støttekontakter for å fremme seniors mulighet for fysisk aktivitet.	Ikke økt ressursbruk på støttekontakter for å fremme fysisk aktivitet.
Svømmehalltilbud må også gjelde i helger.	I deler av perioden har dette tilbudet vært gjeldende. Men på grunn av den økonomiske situasjon som Narvik kommune er i er tilbudet tatt bort.
Mosjonstilbud, blant annet FYSAK-gruppe	Kveldssolgruppe; balanse, styrke og fallforebyggende trening og seniordans gjennomført i hele planperioden.
Helårstilbud på svømmehaller.	Svømmehallen var stengt i perioden våren 2010 til våren 2011 grunnet vannlekasje. Ellers så har svømmehallen vært åpen utenom juli grunnet ferieavvikling.
Aktivitetsoversikt på kommunale websider.	Lag og foreningsoversikt.
AKTIVE ETTER EVNE	
Økt fokus på fysisk aktivitet i omsorgsboligene	Samles i ulike aktivitetsgrupper
Prosjektet "Planlegging for alle – Framsyntkommunen" Gjennomføre tiltakene i plan- fokus på universell utforming	
Utvide svømmehalltilbudet til også og gjelde helger	I deler av perioden har dette tilbudet vært gjeldende. Men på grunn av den økonomiske situasjon som Narvik kommune er i er tilbudet tatt bort.

Aktivitetsoversikt på kommunale web.sider		Lag og foreningsoversikt.
HELSEARBEID		
Frisklivssentral	Frisklivssentralen i Narvik er organisert som et helsetilbud. Tilbudet er utviklet for å styrke individets kontroll over egen helse, primært gjennom endringsfokusert veiledning og tilpassede tiltak for fysisk aktivitet, bedre kosthold og røykeslutt. Frisklivssentralens viktigste oppgave er å styrke positive helsefaktorer. Den skal bidra til å bygge opp individets mestringfølelse, kapasitet og funksjon slik at flere kan oppnå bedre helseadferd og takle hverdagens krav. Frisklivssentralen mottar personer som har blitt henvist av sin fastlege eller fysioterapeut. Deltakerne gjennomgår et 12 ukers opplegg med motiverende samtale, testing, deltakelse gruppetrening og kostholdsveiledning. Sentralen vil fra høst 2013 også kunne tilby Bra Matkurs. Frisklivssentralen samarbeider med frivillige, offentlige og private aktører, og har oversikt over lokale lavterskeltilbud. Dette blant annet for å kunne veilede deltakerne til egenaktivitet etter fullført opplegg. Fra høst 2013 vil også sentralen, i samarbeid med helsesøstertjeneste, kunne tilby et opplegg for overvektig ungdom. Frisklivssentralen samarbeider med mange tjenester i kommunen for å kunne være et bidrag i kommunens folkehelsearbeid. Kommunalt lærings- og mestringstilbud vurderes som en ny og spennende samarbeidspartner.	
Vederlagsfri leie til gruppene	Ikke gjennomført.	
Aktivitetsoversikt på kommunale web.sider	Lag og foreningsoversikt delvis oppdatert.	
REISELIV		
Realisering av tiltak i "Fra ord til handling"	Turbok for Narvik skrevet av Bjørn Forselv.	
Aktivitetskalender	Ikke laget.	

Informasjonsmateriell	Nye tiltak og tilbud informeres via annonser Narvik kommunes hjemmeside og brev.
ANLEGG OG OMRÅDERT TIL HVERDAG OG FRITID	
Drift og vedlikehold kommunale anlegg. Det må på budsjettet for Narvik kommune avsettes midler i h.h.t. behovet	Offentlige trafikkanlegg og offentlige lekeplasser har et økonomisk tildelt rammenivå i planperioden 09 - 12 som tilsier lite utbedringer og akselererende forfall og forringelse.
Drift og vedlikehold av private anlegg. Det må på budsjettet for Narvik kommune avsettes midler.	Se kapitel 3.2
Oppgradere skolenes uteområde i henhold til prioritert rekkefølge. Utarbeidet av rektorene	Tårnveien – Villaveien skole oppgradert uteområde.
Oppgradere kommunale idrettsanlegg i henhold til dagens krav til standard	Delvis utført
Oppgradere barnehagenes uteområde i henhold til prioritert rekkefølge, Utarbeidet av styrerne.	Ikke gjennomført
Stimulere til samarbeid med lag og foreninger og være behjelpelig med utarbeidelse av søknader om etablering av anlegg som vil være forebyggende i helsearbeid, eks.	Lag og foreninger kontaktes og orienteres årlig vedrørende hvilke muligheter som finnes. Søkere får også veiledning til utfylling av søknader
Forbedre funksjonalitet og adkomst til anlegg	Delvis utført
Behjelpelig med etablering av mindre anlegg	Institusjoner, lag og foreninger blir årlig informert om hvilke muligheter som finnes.

3.3. SPILLEMIDDEL TILSKUDD OG ANDRE TILSKUDD MOTTATT I PLANPERIODENE 2010-2013

I perioden 2010 -2013 er Narvik tildelt ca 11,5 millioner kr i spillemiddeltilskudd.

I tillegg har Narvik Spektrum Ishall mottatt kr. 7.600. millioner.

Andre eksterne tilskudd

Sildvikmidler i planperioden 2010 – 2013.

Nordland fylkeskommune

Friluftsrådernes Landsforbund

3.3.1. Kategori ordinære idrettsanlegg

I plan vedtatt i 2010 var det 28 ulike tiltak prioritert i det kortsiktige handlingsprogrammet.

Oppsettet under viser en oversikt over prioriterte gjennomførte tiltak og tiltak hvor arbeidet er påbegynt.

Prosjekt Ordinære idrettsanlegg	Eier	Midler mottatt	Midler ikke mottatt
Turnhall	Narvik kommune	X	
Ishall, Narvik Spektrum	Narvikgården AS	x	
Tennishall, Narvik Tennisklubb	Narvik Tennisklubb	x	
100 m skytebane Bjerkvik	Bjerkvik Skytterlag	x	
Flytebrygge, Vassvik	Narvik Båtforening	x	
Kunstgress, Narvikhallen	Narvikhallen AS	x	
Idrettshall, Idrettens Hus	Narvik kommune	x	
Skøyte-fotballbane Fagernes Idrettsbane	Narvik kommune	x	
Narvik Stadion Kunstgressbane, undervarme og lys	Narvik kommune	x	
Heisbokser og T-krok, Alpinanlegg	AnkenesAlpinklubb	x	
Skiskytteranlegg 30 skiver,	Bjerkvik Idrettsforening	x	
Kunstgressbane og lys, Ankenesbanen	Sportsklubben Hardhaus	x	
Allbrukshus, garderober,	Beisfjord Idrettslag	x	
Allbrukshus, sosiale rom, Beisfjord	Beisfjord Idrettslag		x
Allbrukshus, møterom, Beisfjord	Beisfjord Idrettslag		x
Turvei Jakla - Vassvik	Privat	x	
Hadicaptilpassing idrettsbygg,	SSIN		x
Squashbane	SSIN		x
Lys i løype/turvei, Kobberstadløypa	Narvik skiklubb	x	
Markarbeid Kobberstadløypa	Narvik Skiklubb	x	
Grusbane, Ankenesbanen	SPH		x
Kunstgressbane, Bjerkvik Idrettspark	Bjerkvik Idrettsforening		x
Brygge Båthus Narvik Havn	Narvik Kystlag		x
Kunstgressbane, Håkvik idrettslag	Håkvik idrettslag		x
Prioriterte anlegg og hvor arbeid ikke er påbegynt			
Lyssetting av tursti/vei Framnes,	Narvik kommune		
Sosialrom i Ishall,	Narvik Spektrum,		x
Styrketreningsrom i Ishall,	Narvik Spektrum		x
Rundpaddoc, bane og lys	Skjomen		x

Liste over prosjekt fra uprioritert liste som er gjennomført

Tiltak som er utført i perioden 2010-2013 fra uprioritert liste 2006 – 2018 og rullert opp til prioritert liste.

Ordinære idrettsanlegg			
Prosjekt	Eier	Midler mottatt	Midler ikke mottatt
Snøkanonanlegg	Ankenes alpinklubb	X	
Skiløype Bjerkvik	Bjerkvik Idrettsforening	X	
Porten til Tøttadalen	Narvik Skiklubb		X

Tiltak som er utført i perioden fra prioritert liste 2006- 2009 og uprioritert liste 2006 – 2016 og rullert opp til prioritert liste.

I plan vedtatt i 2013 var det 15 ulike tiltak prioritert i det kortsiktige handlingsprogrammet.

3.3.2. Kategori Nærmiljøanlegg

Liste over prioriterte tiltak som er gjennomført og hvor arbeidet er påbegynt.

Nærmiljøanlegg				
Prosjekt	Eier		Midler mottatt	Midler ikke mottatt
Tårnveien og Villaveien skole	Narvik kommune		X	
Seines skole, ballbinge	Narvik kommune		X	
Seines skole, aktivitetsflate	Narvik kommune		X	
Fagernes skole, aktivitetsflate, Trinn 1	Narvik kommune		X	
Fagernes skole, lys, Trinn 2	Narvik kommune		X	
Ankenes barneskole, ballbinge 12x22	Narvik kommune		X	
Håkvik skole, ballbinge	Narvik kommune		X	
Håkvik skole, aktivitetsflate	Narvik kommune		X	
Skjomen skole, ballbinge	Narvik kommune		X	
Strømsnes skole, ballbinge	Narvik kommune		X	
Rullebrettanlegg, Bjerkvik idrettspark	Narvik kommune		X	
Lys Skileik, Jakla	Narvik Skiklubb		X	
Skileik og lys Bjerkvik idrettspark	Bjerkvik idrettsforening		X	
Beisfjord basketballbane	Beisfjord idrettspark			X
Framnes skole ballbinge/aktivitetsflate	Narvik kommune			
Prioriterte anlegg i perioden 2006 – 2009 og hvor arbeid ikke er påbegynt				
Parken Ungdomsskole, utstyr/ varmebu,				X
Uteplasser for barn og ungdom				X
Narvik Spektrum Del 2				X
Narvik Spektrum Del 3				X
				X
Rønningtomta				X
Soria Moria			X	
Ankenes barneskole				X

3.3.2. Kategori Friluftslivsanlegg

Liste over prioriterte tiltak som er gjennomført og hvor arbeidet er påbegynt.

Prosjekt	Eier	Midler mottatt	Midler ikke mottatt
Opparbeiding av turvei/sti Framnes/Vassvik	Privat/ Narvik kommune	X	
Opparbeiding av sti Guldbransens park	Soroptimistene/Narvik kommune	X	
Lyssetting av tursti/vei Framnes-Vassvik			
Bru over Nordalselva Lossi	NOT	X	
Hytte	NOT	X	
Hytte Nævra	NoJFF	X	
Utedo Nordalen	Rombakken Grunneierlag	X	
Porten mot Tøttadalen	Narvik Skiklubb	X	
Oppgradere sti Tøttadalen	NOT og Naturvern F. NSK	X	
Rallarveien/Rombakksbotn	Stat og privat	X	
Gapahuk - i skogen ved Jaklamyra	Narvik kommune, Tårnveien skole		
Oppgradere sti Vassdalen	Vassdalen grendelag	X	
Opparbeide sti Maridalen	Herjangen hytteierforening	X	
Utsetting av 8 bord og benker i Kobberstad-løypa	Narvik Skiklubb	X	X

3.3.4. Prosjekt fra uprioritert liste – hvor arbeidet er gjennomført eller påbegynt

Prosjekt	Eier	Midler mottatt	Midler ikke mottatt
Skolering av barnehagepersonell	Ofoten friluftsråd	X	
Aktivitetsmidler for seniorer		X	
Aktivitetsmidler til ungdom		X	
Aktivitetsmidler til barn		X	
Uteplasser for barn og ungdom			
Aktivitetsskoler for barn, fysisk aktivitet	Enhet Kultur		X
Anleggsutvikling for fysisk aktivitet			X
Terapiridning for barn	Frisklivssentralen	X	
Klatregruppe barn	Fysio/ergoterapi		
Bassentrening for eldre	Frisklivssentralen	X	
Utrening, intervall	Frisklivssentralen	X	
Frisklivssentral		X	
Spenningssturer for ungdom 13 –19 år	Ofoten friluftsråd	X	
Informasjonsbrosjyrer			
Informasjon oppslagstavler			
Etablering av samarbeidsråd	Enhet Kultur		X
Barneidretts-/og friluftslivsskoler			X
Tema- /brukermøter	Idrettsrådet		
Forvaltningsplan Tøttadalen	Enhet Kultur	X	
Dagsturgruppe eldre			

Aktivitetsskalender	FREMOVER – Privat M.H.O.		X
Utarbeide kortutgave av komunedelplan			X
Svarta Bjørn marsjen	Jernbanemusikken musikkorps		
Frisklivssentralen - videreutvikle	Narvik kommune	X	
Frisklivssentralen- aktiviteter	Narvik kommune	X	
Frisklivssentralen- aktiv resept	Narvik kommune		
Spenningssturer	Ofoten friluftsråd	X	
Aktivitetssommerferie	Ofoten Friluftsråd	X	
Barneidrettsskole Narvik	Narvik Idrettsskole		
Barneidrettsskole Bjerkvik	Bjerkvik IF		
Narvik Byvandring	Narvik Marsjklubb		

3.3.5. Prosjekt fra uprioritert liste hvor arbeidet er gjennomført eller påbegynt – Annet -info, -skolering, -plandokumenter

Prosjekt	Eier	Midler mottatt	Midler ikke mottatt
Info, Aktivitetsskalender	Privat- Fremover		
Kartlegging av friluftsområder	Ofoten friluftsråd	X	
Utstyrssentral	Ofoten friluftsråd	X	
Frisklivssentralen, Aktiv resept	Narvik kommune	X	
Kurs til lærer- og barnehageansatte	Narvik kommune	X	

4. HOLDET TIL DEN ØVRIGE KOMMUNEPLANLEGGINGEN

4.1 Kommuneplan

Kommuneplan for Narvik 1999 – 2010, strategisk del, er vedtatt. De utfordringer, mål og strategier som er definert i denne planen, ligger som forutsetning i Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser. Arealdelen til kommuneplanen vedtatt i 2005 og har varighet frem til 2017.

Kommuneplanarbeidet i Narvik tar sikte på å bygge opp og gjennomføre et kommunalt planhierarki

- med sammenhengende i målformuleringene på alle plannivåer
- der visjonen om bærekraft er retningsgivende
- som sikrer at ressursene brukes innenfor de prioriterte områdene
- som sikrer at tiltakene som settes i verk, ikke undergraver viktige verdier innen andre områder
- som sikrer at tilgjengelige ressurser utnyttes, og at nytteverdien vurderes på tvers av særinteresser og forvaltningsmessige barrierer

***Ny kommuneplan er under utarbeidelse**

4.2 Kulturbygg

Lokale kulturbygg vil ofte være samlokalisert med andre typer lokaler. Dette kan være skoler, barnehager, idrettsanlegg, bibliotek, næringslokaler med mer. Et eksempel på dette er Idrettens Hus. Det er derfor ønskelig å se kommunedelplan for fysisk aktivitet i sammenheng med Kulturbyggplanen.

Kommunen vedtok Kulturbyggplan for 1992 – 95. Revidert kulturbyggplan ble sist vedtatt 2001.

4.3 Temaplan for trafikksikkerhet

I temaplan for trafikksikkerhet 2010 – 2014 for Narvik kommune:

Hovedmål

Antall drepte og skadde i trafikken skal ned uten hensyn til trafikkveksten!

Delmål

Vi skal unngå ulykker som involverer myke trafikanter i planperioden!

Vi skal redusere antall kryssulykker i planperioden!

Vi skal bidra til å redusere antall utforkjøringer i planperioden!

Vi skal begrense skadene i de ulykkene vi ikke klarer å forhindre!

Skoler og deres nærområder er satsningsområder. Ungene skal kunne komme seg trygt til og fra skolen, helst for egen maskin. Enten hele strekningen eller fra en plass der det er forsvarlig å hente/bringe. Da er fartsdempende tiltak, gode fortauer og krysningspunkter, samt arealer for parkering og av-/påstigning gode virkemidler.

5. IDRETTENS OG FRILUFTSLIVETS BETYDNING GENERELT

5.1 Vektlegging

Staten har gjennom flere stortingsmeldinger framhevet betydningen av idrett og friluftsliv som helsefremmende og trivselsskapende aktivitet. Aktivt friluftsliv er dessuten definert som et viktig virkemiddel i miljøvernarbeidet.

Det vises til:

- Handlingsplan for miljø og helse 2000
- Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005-2009
- Stortingsmelding nr. 34 1990-91 Miljøvern i kommunene
- Stortingsmelding nr.35 (1994 – 1995)
- Stortingsmelding nr. 14 (1999-2009) Idrettslivet i endring

- Stortingsmelding nr. 39 (2000-2001) Friluftsliv
- Senter for Senior Planlegging: "Aktivitetsalderdom"
- Nordland Fylkes Eldrepolitiske program: "Helse og kultur"
- NOU "Tilgjengelighet for alle"
- Rammeplan for barnehagene Q-0903B
- Læreplan 2006
- Opplæringsloven
- Kulturmelding
- Kulturplan
- Kystsoneplan
- Strategisk Næringsplan for Ofoten

Staten har de senere årene brukt betydelige midler til holdningspåvirkning og tilrettelegging for idrett og friluftsliv.

5.2 Situasjonen i samfunnet generelt

Situasjonen i samfunnet generelt er som følger:

- Stillesittende aktiviteter preger både fritid og arbeid
- Økende forekomst av livsstilssykdommer
- Flere når høy alder med den svekkelse av bevegeligheten aldringen medfører
- I mange nabolag fungerer den lokale vegen både som lokal gangveg og som stamveg, ofte med stor gjennomgangstrafikk
- Vonde sirkler oppstår. "Ulønnsomme" tilbud av offentlig og privat karakter legges ned. Avstanden mellom der folk bor og de forskjellige tilbudene blir så stor at folk må kjøre/kjøres til skole, arbeid, fritidsaktiviteter, offentlige tjenester etc. Trafikken øker slik at det blir enda farligere å ferdes til fots på vegene. Konsekvensen blir at det kjøres også på de korte avstandene
- Vi har et høyt forbruk av energi og andre ressurser med tilhørende avfalls- og forurensningsproblematikk. Dette gjelder også innen idrett og friluftsliv
- Økende tendens blant den voksne, mobile delen av befolkningen til å oppsøke spesialiserte mosjonstilbud på de steder og til de tidspunkt som passer den enkelte

5.3 Undersøkelse av aktivitetsmønstret til folk i Nordland

I perioden 2008 - 2010 ble det gjennomført en nasjonal kartleggingsundersøkelse

av fysisk aktivitet og fysisk form hos den voksne og eldre befolkningen i Norge.

Undersøkelsen ble gjennomført på oppdrag fra Helsedirektoratet og administrert

sentralt av Norges Idrettshøgskole (NIH). Undersøkelsen ble organisert som en

multisenterstudie hvor 9 høgskoler og universiteter bisto NIH i datainnsamlingen og hvor Høgskolen i Bodø (Universitetet i Nordland) sto for gjennomføringen i Nordland fylke.

Underveis i den nasjonale undersøkelsen initierte Nordland fylkeskommune i samråd med Høgskolen i Bodø (Universitetet i Nordland) en utvidelse av undersøkelsen i Nordland fylke. Meningen var å skaffe et fylkesrepresentativt utvalg slik

at man i større grad kunne si noe om status blant Nordlands befolkning. Formålet med undersøkelsen var derfor å kartlegge det fysiske aktivitetsnivået og

den fysiske formen blant den voksne befolkningen i Nordland fylke. De viktigste funnene var:

• 22 % av deltakerne tilfredsstiller de nasjonale minimumsanbefalingene for fysisk aktivitet.

• Flere kvinner enn menn, henholdsvis 26 % mot 18 %, tilfredsstiller anbefalingene.

• 78 % av deltakerne kan dermed beskrives som fysisk inaktive.

• Grad av inaktivitet støttes av selvrapportert aktivitet hvor deltakerne oppgir at de i sin fritid er stillesittende i 7 og 7,5 timer hver dag for henholdsvis kvinner og menn.

• Det fysiske aktivitetsnivået er relativt stabilt helt frem til slutten av 60-årene for deretter å synke betydelig.

• 40 % av deltakerne kategoriseres som overvektige og 12 % som fete.

• Andelen overvektige og fete menn er vesentlig høyere enn andelen kvinner i samme kategori.

• Med økt vektstatus (KMI) reduseres aktivitetsnivået betydelig.

• De som røyker, eller har røkt, er markant mindre fysisk aktive enn de som aldri har røkt.

• Med økt sosioøkonomisk status økes andelen som tilfredsstiller de nasjonale aktivitetsanbefalingene.

• Aktivitetsnivået er høyere om sommeren sammenliknet med vinter og vår.

• Den viktigste årsaken deltakerne oppgir for å være fysisk aktive er for å forebygge helseplager og for å komme i form.

• Den viktigste årsaken for ikke å drive med fysisk aktivitet er at de ikke har tid.

• Turgåing er den aktiviteten som aller flest driver med.

På bakgrunn av de opplysningene som kommer fram gjennom undersøkelsen er andelen inaktive i Nordland fylke høy. Deler av årsaken til inaktivitet ligger hos den enkelte person. De fleste har mulighet til å gjøre egne valg og prioriteringer og har dermed et ansvar for egen helse og livskvalitet. Hovedårsaken til det lave aktivitetsnivået ligger nok i det moderne samfunnet som har en passiviserende effekt på oss mennesker.

Tilsvarende undersøkelse er ikke foretatt blant barn og unge. Det er i 2011 foretatt en nasjonal kartlegging av fysisk aktivitet blant 6-, 9- og 15-åringer i Norge.

Barn anbefales å være moderat aktive i minst 60 minutter daglig. Fysisk aktivitet registrert med aktivitetsmålere viser at en stor del av seksåringene er aktive. Blant 6-åringene tilfredsstiller 87 % av jentene og 96 % av guttene anbefalingene for fysisk aktivitet. Andel som tilfredsstiller anbefalingene synker imidlertid med økende alder. Blant 9-åringene tilfredsstiller 70 % av jentene og 86 % av guttene anbefalingene, mens tilsvarende tall blant 15-årige jenter og gutter er 43 % og 58 %. I alle aldersgrupper er det flere gutter enn jenter som tilfredsstiller anbefalingene for fysisk aktivitet. Aktivitetsnivået synker med økt alder. 6-åringene har 21 % høyere aktivitetsnivå enn 9-åringene og 9-åringenes aktivitetsnivå er 40 % høyere enn 15-åringene.

5.4 Naturen som helsebringende arena

Forskning utført i USA viser at mennesker på sykehus blir fortere frisk når de fra sykerommet har utsikt til levende natur enn når de bare har utsikt til gater, hus og trafikkarealer. I Sverige er det gjennom forskning vist at lek i naturpregede områder stimulerer barnas utvikling av fantasi og kreativitet mer enn lek på opparbeidede lekeplasser gjør.

Menneskene har behov for å oppholde seg i omgivelser med naturpreg. I byer er det viktig at det settes av naturarealer eller arealer der natur kan gjenskapes. I følge en svensk undersøkelse fyller de grønne parkene åtte funksjoner; opplevelse av "det ville" og av artsrikdom, ro og avslapping. Parkene gir skogsfølelse, arena for fest, lek og idrett (Grahn, P. 1991)

6. LOVVERK, BEHOV, BÆREKRAFT

6.1 Lover som har betydning for friluftslivet

Friluftsløven gir med få unntak alle rett til å drive friluftsliv i utmark hele året og på innmark om vinteren.

Ny Plan- og bygningsloven pålegger kommunene å utarbeide kommuneplan som grunnlag for den langsiktige arealforvaltningen i kommunen. Områder for friluftsliv, og delvis for idrett, er arealer som tjener flere formål. I kommune-plansammenheng opereres det med arealbrukskategoriene landbruks-, natur- og friluftsområder. For Narviks del vil det aller meste av arealene (mellom 90 og 100%) falle innenfor denne kategorien.

I de tilfellene der det er aktuelt å reservere areal for bestemte formål, kan det gjøres ved hjelp av reguleringsplan. På slike arealer kan det også være aktuelt å sikre allmennhetens rettigheter gjennom kjøp eller avtale med grunneier.

Andre lover som er viktige for friluftslivet:

- Lov om motorferdsel i utmark
- Lov om viltet
- Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v.
- Lov om naturvern

Vedlegg 1, Friluftslivet og lowerket, gir en detaljert oversikt over de lovene som har betydning for friluftslivet.

6.2 De forskjellige brukerkategoriene stiller forskjellig krav til arealer og anlegg

Friluftsliv, lek og idrett er et stort og sammensatt knippe aktiviteter som varierer etter utøvernes alder, førlighet og interesser. Aktivitetene, utøvernes førlighet og antall brukere vil være bestemmende for hvilken tilretteleggingsgrad som er påkrevd. Å skaffe fram tilfredsstillende registrering av behov for arealer og anlegg er vanskelig og ressurskrevende. Metodene vi har for slik registrering er ikke gode nok tatt i betraktning at dette skal danne grunnlag for fordeling av offentlige ressurser.

I skjema Befolkningens krav til friluftslivsarealer gis systematisk oversikt over hvilke krav de forskjellige alders- og førlighetsgruppene stiller til arealer og anlegg (vedlegg 2).

6.3 Bærekraft

En grunnleggende forutsetning for å drive friluftsliv er tilgangen på natur som er mest mulig i ballanse. Det er kjent at vår tids livsførsel truer jordas totale miljø. Den langsiktige målsetningen med Lokal Agenda 21 er å innarbeide miljøbevissthet i all kommunal planlegging og handling. I forbindelse med idrett og friluftsliv bør de forskjellige tilbudenes/prosjektenes bærekraft vurderes i forhold til

- belastningen på naturen
- forholdet mellom aktivitets-, ressurs- og transportbehovene

7. NATUR, BOSETNING, KULTUR OG NÆRINGSLEV

Narvik har et totalt areal på 2040 kvadratkilometer, og pr. 2012 var folketallet 18499. Narvik grenser til Ballangen, Bardu, Gratangen, Skånland og Evenes kommuner samt til Sverige.

Det meste av bosetningen er lokalisert til Narvikhalvøya, i tettstedene Ankenesstrand og Bjerkvik. Mindre konsentrasjoner fins i Beisfjord, Håkvik, Elvegard og på Strømsnes/Fagerjord. For øvrig må bosetningen karakteriseres som spredt. Hellerissinger, steinalderboplasser, funn av redskap og våpen forteller om svært gammel bosetning langs strendene av Ofotfjorden og sidefjordene Skjomen, Beisfjord, Rombaken og Herjangen. Også i Skjomdal, Håkvikdal og Vassdal er det gammel bosetning.

93,5% av arealet ligger høyere enn 150 meter over havet. Det betyr at det aller meste av den faste bosetningen er lokalisert innenfor 6,5% av landarealet og at kommunen har svært store skog- og fjellområder. Det meste av dette terrenget har alpint preg og byr på mange og spennende friluftslivsmuligheter. Høyeste fjelltoppen, Storsteinfjellet, rager 1893 meter til værs. Frostisen, Norges 15. største isbre, ligger delvis i Narvik og delvis i Ballangen.

Klima i Narvik kan karakteriseres som typisk nord-norsk med markerte årstider med stor variasjon i værslaget fra år til år. Forholdene for idretts- og friluftslivsaktiviteter kan variere svært.

Fra gammelt av ga fangst, fiske, jordbruk og reindrift livberging for de som bodde her. Litt handel, båtbygging og gruvedrift forekom også. Det store omskiftet kom på slutten av 1800-tallet da Ofotbanen ble bygget og Narvik ble utskiftningshavn for svensk jernmalm.

Næringslivet er under stadig omskifting og kan deles i følgende grupper: den personrettede tjenesteyting, kommunikasjonsnæringene, kompetanse- og kunnskapsnæringene, industri og primærnæringene. Reiselivsnæringen er under utvikling, og det ligger et stort potensiale i å markedsføre de opplevelsesmulighetene natur- og kulturlandskapet i Narvik gir.

E6 og E10 passerer gjennom Narvik og berører en stor del av bosetningen i kommunen. Narvik har lokal flyplass på Framnes, togforbindelse med Sverige, og bussforbindelse til Bodø, Tromsø og til Harstad/Vesterålen via Harstad Narvik lufthavn på Evenes. Barneskoler drives i Narvik by, på Ankenesstrand, i Håkvik, Skjomen, Beisfjord, Seines, Strømsnes og Bjerkvik. Ungdomsskoler finnes i Narvik by, på Ankenesstrand, i Skjomen og i Bjerkvik.

For mer utfyllende informasjon, se:

Kommuneplan Narvik, strategisk del 1999 – 2010

- nåsituasjonen i Narvik, bakgrunnsdokument for strategisk del av kommuneplanen, område utvikling, Narvik kommune 1997
- Kommunedelplan for Narvikhalvøya, vedtatt 9. oktober 1997
- Naturkvaliteter i Narvik kommune, registreringer av biologisk mangfold, område Utvikling, Narvik kommune 1997
- Kartlegging av landskapskarakter i Narvik kommune, Ofoten Interkommunale Plankontor, 1999

8. NARVIKFOLKS MULIGHET TIL Å DRIVE FYSISK AKTIVITET

Menneskekroppen har behov for å være i fysisk aktivitet hver dag gjennom hele livsløpet. Sosial- og helsedirektoratet anbefaler voksne friske og eldre å være i aktivitet i minst 30 minutter hver dag med moderat til høy intensitet. Aktiviteten kan deles inn i kortere perioder i løpet av dagen. For å forebygge vektøkning ser det ut til å være nødvendig med 60 minutter daglig (Nordic Council of Ministers 2004). Barn og ungdom anbefales å være i aktivitet i minst 60 minutter. Dagliglivet er fullt av muligheter til å holde kroppens bevegelighet intakt. Men den moderne livsstilen krever at menneskene er seg disse behovene bevisst og utnytter de mulighetene som finnes. Det er et samfunnsansvar å påse at omgivelsene forvaltes og utformes slik at menneskene har arenaer å utfolde seg på fysisk. Det være seg de områdene vi ferdes på i vårt daglige virke, den frie naturen eller områder tilrettelagt for spesielle aktiviteter.

Kunnskapen om sammenhengen mellom fysisk aktivitet og god helse har vi hatt lenge. Bevisstheten om sammenhengen mellom det miljøet vi er en del av og vår fysiske og psykiske helse, har gradvis vokst fram. Arbeidsmiljøloven av 1977 er et eksempel på dette. Fortsatt står mye tilbake å ønske når det gjelder helhetstenking i ansvars- og ressursfordeling på dette feltet.

Tradisjonelt har de som ønsker å ta vare på helsa si gjennom fysisk aktivitet, kunnet velge mellom å gjøre det i regi av en organisasjon eller uorganisert alene eller sammen med andre. I de senere år har det vokst fram treningsinstitusjoner der du mot betaling kan gjennomføre ditt treningsprogram individuelt. Menneskene har individuelle ønsker og behov, og det er derfor viktig å påse at et variert tilbud består.

8.1 Idretts- og friluftslivsaktivitet i regi av lag tilsluttet Norges Idrettsforbund (NIF)

Nordland Idrettskrets statistikk for 2013 viser at 47 forskjellige lag i Narvik var tilsluttet NIF. Til sammen inviterte lagene til 30 forskjellige aktiviteter. Det totale medlemstallet var ca 5500.

I tabellen Idretts- og friluftslivsaktivitet i regi av lag tilsluttet Norges Idrettsforbund (NIF) (vedlegg 4) er det redegjort for hvordan medlemmene fordeler seg på de forskjellige aktivitetene. Det redegjøres videre for kjønns- og aldersfordeling, hvilke lag som driver de forskjellige aktivitetene og hvilke arenaer de bruker.

8.2 Organisert idrett og friluftslivsaktivitet i regi av lag som ikke er tilsluttet NIF

I tillegg til NIF finnes det flere andre paraplyorganisasjoner som lag og foreninger som har fysisk aktivitet som sitt formål, kan slutte seg til. Her kan nevnes Den Norske Turistforening og Det Frivillige Skyttervesen. Bedriftsidretten har også stor tilslutning.

Mange organisasjoner har fysisk aktivitet som sitt hovedformål eller som en av flere prioriterte oppgaver. Disse aktivitetene trenger som regel ikke spesielle anlegg. Nedenfor følger en ikke fullstendig oppstilling av slik virksomhet i Narvik kommune:

- Narvik og Omegn Turistforening (NOT)
- Narvik og Omegn Jeger og Fiskerforening (NOJF)
- Naturvernforbundet i Narvik
- Ofoten lokallag av Norsk Ornitologisk Forening
- Røde Kors Hjelpekorps
- Norsk Folkehjelp
- Norske 4H, under etablering i Narvik
- Speiderbevegelsen
- Lokale grendelag og lignende som gir tilbud om fysisk aktivitet til lokalbefolkningen

8.3 Eliteidrett i Narvik

Fram gjennom tida har Narvik hatt idrettsutøvere som har gjort seg gjeldende på nasjonalt og internasjonalt nivå. Det gjelder så vel innenfor individuelle idrettsgreiner som innen lagidrett. Her kan nevnes bryting, alpint, svømming, skiskyting og fotball. I de senere årene har narvikungdommer gjort seg gjeldende nasjonalt og internasjonalt innen svømming, snowboard, hundekjøring, alpint, bryting og skiskyting. Selv om Narvik ikke har hatt fotballag i eliteserien eller den øverste divisjonen de siste årene, har spillere fra Narvik deltatt på andre lag som har spilt i disse divisjonene.

Det er ikke et hovedmål for Narvik å få fram idrettsutøvere i eliteklassen. Men det bør være åpning for at talenter kan komme seg fram. Det vil ha mye å si for den enkelte idrettsutøver og ikke minst som motivasjonsfaktor for breddeidretten.

8.4 Treningssentre

Et relativt nytt tilbud innen fysisk aktivitet som har fått stor tilslutning, er treningssentrene. De gir tilbud om spesialtilpasset treningsprogram ofte med bruk av treningsapparater og veiledning. I Narvik finnes flere treningssenter, Stamina HOT, Modus og Evo.

8.5 Tilbud med hovedvekt på helbredende og/eller helsefremmende aktivitet

Narvik kommune, fysikalske institusjoner, interesseorganisasjoner og enkeltpersoner med kompetanse gir et stort spekter av tilbud. Eksempel på slik aktivitet:

- Grupper for opptrening av spesielle deler av kroppen som for eksempel rygg og nakke
- Lavterskelgrupper i FYSAK-regi
- Mosjonsgrupper for folk med revmatiske lidelser
- Psykomotoriske bevegelsesgrupper
- Seniordans
- Babysvømming
- Svømming for funksjonshemmede

For å kunne benytte enkelte av disse tilbudene trengs rekvisisjon fra lege.

8.6 Fysisk aktivitet spesielt rettet mot turister

Det finnes en del tilbud i Narvik hvor man har mulighet til å være med på turer til fjells, på sjøen eller i skogen. Både fastboende og turister kan delta på de fleste av disse turene. Det stilles ulike krav til deltakernes ferdigheter. Eksempel på arrangører av slike tilbud: Narvik og Omegn Turistforening, Ofoten friluftsråd.

8.7 Nærmere om barn og unges mulighet for fysisk aktivitet og naturopplevelse

Som lekeplass byr narviklandskapet på et vell av muligheter. De fleste boligene ligger i gangavstand både til fjell og sjø. Lek i naturen stimulerer den motoriske utviklingen, fremmer kreativitet og fantasi og styrker barnas mot og evner til å ta utfordringer. I tidligere tider utspant det meste av livet seg i nærmiljøet, og familiens utkomme var nær knyttet til naturen på stedet. Leken avspeilte de voksnes liv. I dag foregår svært mye av de voksnes arbeid på andre arenaer, og barna mangler ofte de voksnes forbilde i sin bruk av naturen.

Mange barn både på barne- og ungdomsskoletrinnet har rett til fri skoleskyss. Trafikkmiljøet langs mange av skolevegene i Narvik er så farefullt at mange

av de som ikke har rett til skyss, blir kjørt til skolen. Transport til skolen fratar barna den mulighet til fysisk utvikling gange eller sykling kan gi dem. De fratas også den opplevelse av natur og folkeliv gjennom skiftende årstider daglig gange til skolen gir.

Til tross for at de fleste boligene og institusjonene for barn i Narvik ligger med relativt kort avstand til skog, fjell, fjære og andre naturpregede områder, er det ikke sikkert at de mulighetene for fri lek dette gir, blir godt nok utnyttet. Mange steder er hovedveg med stor gjennomgangstrafikk eneste gangforbindelse til lekekamerater eller de attraktive lekeområdene.

Ved mange av skolene og barnehagene i Narvik er det tatt for lite hensyn til barnas behov for lek utendørs. Det gjelder størrelsen på arealene, utformingen av dem og ivaretagelse av tomtas naturgitte muligheter. Mange av anleggene bærer preg av at uteområdene ofte blir salderingsposten både i bygge- og driftsfasen.

I byen og de øvrige tettbygde områdene er mulighetene til lek ute varierende. Barn har behov for å kunne ferdes trygt i nærmiljøet og å ha tilgang til forskjellige typer lekeareal. Dette er forhold som skal tas vare på når et område blir regulert og utbygget. Mangelen på overordnede planer samt at andre interesser vurderes som viktigere, fører ofte til at barna kommer ut som den tapende part. Respekten for og forståelsen av hva som er lekeområder, er ikke alltid til stede hos de voksne og hos myndighetene. Mange oppfatter ethvert område med naturpreg som et potensielt byggeområde. Det er et generelt behov for bevisstgjøring omkring disse spørsmålene.

I byen er det spesielt viktig å påse at det finnes arealer som gir mulighet for aktiv lek. Det må finnes lekeplasser, parker og naturområder som gir mulighet til klatring, til å gjemme seg, til løping og hopping. Tilgang på vann, dyreliv og blomster gir barna en fin nærkontakt med naturen.

Narviklandskapet har etter hvert vunnet internasjonalt ry på grunn av de mulighetene det gir for spenningsfylte aktiviteter. Ungdom søker ofte slike utfordringer, og mulighetene oppsøkes og brukes av både fastboende og tilreisende ungdom. Det oppstår lett konflikt mellom den enkeltes behov for og ønske om å tøyne egne grenser, samfunnets ansvar for trygghet og naturens tålegrense.

Narvik videregående skole avd Frydenlund har i mange år hatt egen idrettslinje der ungdom med spesielle interesser innen fotball og alpint har kunnet utvikle idretten sin som en integrert del av den videregående utdanningen.

Når det skal tilrettelegges for fysisk aktivitet og naturopplevelse, er det viktig at ungdom får anledning til å påvirke ressursbruken. Opplevelse av å bli tatt på alvor kan være en viktig grunn til å vende tilbake til sitt opprinnelige lokalmiljø etter endt utdanning.

Mange barn ønsker muligheten til å delta i friluftaktiviteter som båtturer, fjellturer, ridning, etc., men har ikke mulighet innen det miljøet de lever i. Dette kom fram i den store barne- og ungdomsundersøkelsen som ble gjennomført i Narvik i 1991.

8.8 Fysisk aktivitet og friluftsliv i barnehagen

Alle kommunale og private barnehagene i Narvik fikk tilsendt spørsmål, der de bant annet har svart på hvor mye og hvordan de bruker de ulike områdene i og utenfor barnehagene til fysisk aktivitet. De har også svart på hva slags behov og ønsker de har for at områdene skal bli enda bedre egnet til fysisk aktivitet for barn i alle aldre.

Utetid og holdninger til fysisk aktivitet

Alle barnehagene er ute hver dag, og mange i 3-6 timer hver dag på sommeren og 2-3 timer på vinteren. Alle barnehagene svarer også positivt på at de har en eller flere dager pr. uke hvor de tar barna ut fra barnehagen og går til naturområder i utenfor barnehagen, fra 0m til 1-2 km unna. Alle svarer at de er opptatt av at barna skal være mye ute, men også at kvaliteten på utetiden skal være god. Dette innebærer at det er behov for områder som gir varierte og passende utfordringer til alle barn fra 1-6 år, både innenfor gjerdet og i nærmiljøet til barnehagen.

Uteområdet i den enkelte barnehage:

Det er gjennomgående i alle barnehagene at det er overvekt av små barn. Det begrenser bruk av turer/ lange turer ut av barnehagen. Dette betyr at et større behov for muligheter til for variert utfoldelse og utfordringer i egen barnehage. Alle barnehagene, med få unntak, har uteområder som ikke gir god nok mulighet til dette. Flere av barnehagene svarer at de trenger at noen med kompetanse på utelekemiljø ser på mulighetene.

I tillegg trengs det en målbevisst og systematisk økonomisk satsing over tid for å oppgradere uteområdene til å dekke behovene bedre.

Barnehagene representerer også et tilbud om lekeområder i flere bomiljø. Det er totalt 25 kommunale, private og familiebarnehager i Narvik kommune. Disse benyttes fritt av alle som ønsker det etter stengetid. Det vil være et pluss for mange småbarnsfamilier at det satses på de lekeområdene som hver barnehage representerer

Friluftsliv og anlegg utenfor gjerdet:

Alle barnehager har nærområder utenfor barnehagen som de benytter jevnlig til friluftsliv av ulik art. Disse områdene har ulike verdier og er et godt og nødvendig tilskudd for å øke kvaliteten på barnehagens utetid. Vi ser at områder som er litt tilrettelagt med f.eks en bål plass, benker, søppelkasser, lavo osv blir ofte brukt. I tillegg er det flere som ønsker mulighet for dobesøk på de mest populære plassene. En del barnehager har foreslått enkel tilrettelegging på noen av de faste "turmålene".

Konklusjon:

Det bør prioriteres å ruste opp eksisterende lekeplasser i alle barnehagene. For de kommunale eierne vil det være avgjørende at den enkelte barnehage, og byggforvaltning samarbeider for å kartlegge, planlegge, søke midler, og få gjennomført arbeidet. Det er også behov for en lekeplass i sentrum av Narvik by, for å kunne møte behovet hos innbyggerne og turister.

Noen av de mest besøkte turområder i barnehagenes nærmiljø kan tilrettelegges bedre. Det er også viktig at noen tar ansvar for å vedlikeholde og rydde de tilrettelagte områdene som allerede finnes.

Ønsker fra barnehager:

Hva	Hvor
Ute området	Kommunale barnehager i h.h.t liste
Ute området	Private barnehager i h.h.t
Toalett	Elvedalen
Toalett	I skogen v Jaklamyra
Toalett	Framneslia
Benker	Langs Turstier, over hele Narvik
Bålplass	I fjæra ved småbåthavna
Flere grillplasser	I Framneslia
Grillplass	I fjæra ved Emmenes barnehage
Islagt skøytebane	Ankenes

8.9 Fysisk aktivitet og friluftsliv i skolen

De aller fleste skolene i kommunen har gode nærturområder rundt skolegården. For skolene i sentrum er avstanden noe større.

For å kartlegge den fysiske aktiviteten i kommunens skoler ble det sendt ut et enkelt spørreskjema (vedlegg).

De videre betraktningene forholder seg til de som har svart, og gir noen gjennomsnittlige tall. De fleste skoler har flere faste uteområder utenfor skolegården som de besøker. Disse er i ulik avstand, fra rett utenfor skolegården til rundt 2 km fra skolen. Områdene besøkes i snitt 1-2 ganger i uka. Generelt er klassene utenfor skolegården fra 1 time til 1 dag i uka. Total utetid per uke er mellom 3- 5 timer. Noen skoler har egen plan for *Læring i Friluft* med opptil 3 uker med uteskole i løpet av skoleåret.

Ikke overraskende er småskoletrinnet mer ute enn mellomtrinnet. Når det gjelder fysisk aktivitet inne dreier dette seg stort sett om ordinære gymnastikktimer for de ulike klassetrinn.

Flere skoler har satt i gang initiativer med 1 time daglig fysisk aktivitet. Flere skoler deltar også i helsefremmende skoler.

Utarbeidelse av gode og funksjonelle planer med kostnadsoverslag for ute områdene til skolene vil være hovedutfordring i planperioden.

Mulige grunnskoleanlegg

Hva	Hvor
Skolene utarbeider handlingsplaner for skolens uteareal	Alle skoler
Oppgradering av skolegårder	Etter prioritert liste eller etter plandokumenter
Ballbinge	Parken
Tilgang til eget naust eller fellesnaust med båt	Vassvik eller Ankenes
Opprusting av gymsaler /garderober	Id.hus, Fagernes, Håkvik, Straumsnes
Utvikle arenaer for stedsbasert læring	Alle skoler Tas ut
Utvikle lekeområder /flere lekeapparat	Beisfjord, Straumsnes
Klatreområde	Fagernes
Hinderløyper	Jaklamyra
Skøytebane	Håkvik
Bru over elva til Beisfjord IL	Beisfjord

8.10 Nærmere om bevegelseshemmede

Mange vil i forskjellige sammenhenger gjennom livsløpet oppleve varig eller midlertidig bevegelseshemming. Det kan være på grunn av aldring, graviditet, føring av barnevogn eller rullestol, permanent eller midlertidig skade. Kravet til jevn overflate og fravær av sprang i terrenget vil i disse sammenhengene være mye sterkere enn når man ikke har noen begrensninger i sin fysiske utfoldelse.

E6 og E10 og andre trafikkerte veger fungerer som eneste lokalveg for deler av bosetningen i Narvik kommune. Dette fratar mange, og spesielt de som har fysiske begrensninger, muligheten til å ferdes trygt i sitt nærmiljø, og fører lett til at bevegelseshemmede blir isolert og mister sin fysiske og psykiske førlighet.

En bedre planlegging, opparbeiding og drift av uteområdene ved institusjonene kunne ha medvirket til høynet livskvalitet for mange bevegelseshemmede.

Mange bevegelseshemmede har få alternativer til det offentlige rom for sin friluftslivsutføelse. Disse gruppene blir sterkt skadelidende når offentlige parkanlegg forfaller og det grønne må vike for det grå i bysentrum. Godt tilrettelagte parker tilbaketrukket fra trafikken med sitteplasser, blomster og

trær er viktige rekreasjonsområder for de eldre byboerne. Det samme gjelder gravlundene. For mange eldre er turen til gravlundene for å se etter og vanne gravene til familie og kjente en viktig kilde til mosjon om sommeren.

8.11 Nærmere om voksne funksjonsfriske og eldre/pensjonister

Undersøkelsen av aktivitetsmønstret til den voksne delen av befolkningen i Nordland (kartlegging av Universitet i Nordland 2011) viser at den fritidsaktiviteten de fleste utøver, er turgåing, jogging, sykling og andre aktiviteter i nærheten av hjemmet, og de benytter stort sett vegnettet, skog og mark. Det er trolig at trafikksikkerheten langs vegene også virker inn på disse gruppers aktivitetsmønster, det vil si at de ville være mer fysisk aktive ute med økende trafikksikkerhet. Dette gjelder også for alle andre grupper.

Også for denne gruppen er det viktig at det i de tettbygde områdene finnes tilgjengelige arealer med naturpreg. Det kan være opprinnelig terreng som er bevart og hvor det er opparbeidet stier og turveier. Det er av stor betydning at trasen er lys satt.

Denne befolkningsgruppen benytter treningssentrene i liten grad. I en travel hverdag vel hverdag med mange krav trenger folk tilbud der de selv kan velge tid og til dels sted.

8.12 Narvik kommunes rolle

Narvik kommune har alt i alt 14-1500 personer ansatt fordelt på i overkant av 1200 årsverk. Kommunen sliter med høyt sykefravær blant sine ansatte. Dette medfører store ekstra kostnader for samfunnet og til at mange blir satt ut av aktiv arbeidsinnsats altfor tidlig.

Som driver av skoler og barnehager og som arbeidsgiver legger Narvik kommune premissene for den fysiske hverdagen til svært mange. Det har gjennom flere år foregått et samarbeid mellom Narvik kommune og Ofoten Friluftsråd med opplæring av lærere og førskolelærere til aktiv bruk av naturen i det daglige virket.

Ut over det aktivitetstilbudet skoler og barnehager gir, yter kommunen bare i liten grad rene aktivitetstilbud. Unntak er danseundervisningen som går i regi av Narvik kulturskole og *Frisklivssentralen* sine grupper.

Kommunen står som utleier av svært mange av de arenaene organisasjonene har som utgangspunkt for sine aktivitetstilbud. Det er viktig å få til et nært samarbeid mellom kommunen og organisasjonene i forvaltning, drift og utvikling av de aktuelle bygningene og anleggene.

Innenfor det tradisjonelle helsestellet har Narvik kommune ansvar for å råde bot på mange av de skader og sykdommer som oppstår på grunn av fysisk inaktivitet eller feil bruk av kroppen. For å komme i posisjon til å se

kompetanse og øvrige ressurser i en større sammenheng har kommunen gått inn i det fylkeskommunale prosjektet *Frisklivssentral*. Hensikten med prosjektet er å få den kommunale helsetjenesten til også å omfatte forebyggende tiltak. Det satses på å utvikle fysisk aktivitetstilbud tilpasset forskjellig førighetsgrad. Aktiviteten skal være helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende. Satsingen skal være tverrsektoriell.

Narvik er med i prosjektet Planlegging for alle – Framsyntkommunen, der prinsippet om tilgjengelighet for alle skal ligge til grunn ved planlegging og utbygging. I og med at landskapsformen i Narvik i utgangspunktet setter sterke begrensninger på hvor bevegelseshemmede kan ferdes, er det viktig med en planmessig tilrettelegging slik at også disse gruppene kan gis varierte muligheter til fysisk utfoldelse etter egne forutsetninger. Det er viktig å sørge for at de får reell mulighet til medvirkning i planleggingen.

Som planleggingsmyndighet har kommunen et spesielt ansvar for det totale fysiske miljøet. Skal kommunen være i stand til å ivareta dette ansvaret tilfredsstillende, kreves det sektorovergripende innsikt samt evne og vilje til samordning. Denne samordningen gjelder så vel innen kommunens egen virksomhet som i forhold til andre myndigheter, næringsliv, organisasjoner og private.

Kommunen har eier-/driftsansvaret for en stor del av de stedene der mange folk ferdes. Det være seg torg, plasser, idretts- og friluftsanlegg, gater, parker, skoler, barnehager, eldreinstitusjoner etc. Som det går fram av avsnittet om de forskjellige gruppenes mulighet for fysisk aktivitet, mangler helhetstenking både innen planlegging, anlegg og drift av slike områder.

8.13 Behov for samordning

De offentlige ressursene som rettes mot enkeltmennesket, er å finne i statlige, fylkeskommunale og kommunale budsjetter. Disse forskjellige budsjettene har fått lov å "leve sine egne liv" i den forstand at det bare i liten grad har vært lagt vekt på at det er hele mennesker som skal motta tjenestene.

Skal man sikre god effekt av ressursinnsatsen i virksomheten som tar sikte på forebygging av sykdomstilstander og rehabilitering etter sykdom, må enkeltmenneskenes totalbehov legges til grunn når tilbudene utformes. Behovet for tilpasset fysisk aktivitet er spesielt stort ved rehabilitering etter sykdom og for å hindre at aldringsprosessen skal gå fortere enn nødvendig.

Det synes ofte som om tilbudene den enkelte får, formes mer av profesjongrensene og de forskjellige forvaltningsmessige nivåer og organisasjoner enn av de behovene enkeltmennesket har. Denne mangelen på koordinering fører både til dårligere tilbud til den enkelte og dårligere effekt av ressursene som settes inn. Det vil være nødvendig å rette fokus mot forholdet mellom

- sykehus – helse- og omsorgstjenesten i kommunen
- de forskjellige involverte delene av kommunens virksomhet

- offentlig – privat helsetilbud

Spillemidlene er statens viktigste virkemiddel i arbeidet med å sikre befolkningen hensiktsmessige arenaer for å drive fysisk aktivitet. Idrettsrådet er tildelt rollen som samordnende organ når det gjelder prioritering av disse midlene i kommunen. Dette er ingen tilfredsstillende løsning når vi vet at idrettsrådet kun rekrutteres fra idrettsorganisasjoner tilsluttet Norges Idrettsforbund. Det er behov for et bredt sammensatt samarbeidsorgan som kan se behov og tilgjengelige ressurser i sammenheng.

9. ANLEGG OG OMRÅDER

9.1 Områder og anleggsdekning

Kommunen er i dette planarbeidet delt i 6 planser:

- Plansone 1: Bjerkvik/Herjangen
- Plansone 2: Narvik/Straumsnes inkl. Fagernes
- Plansone 3: Ankenesstrand
- Plansone 4: Beisfjord
- Plansone 5: Håkvik/Vidrek
- Plansone 6: Skjomen

Tabellen nedenfor gir oversikt over samtlige anlegg fordelt på type anlegg og på plansoner.

ANLEGGSTYPE	PLANSONE						TOTAL
	1	2	3	4	5	6	
Friluftslivsanlegg:							
Badeplasser		2	1				3
Vannsport		1	1				2
Båthavn/flytebrygge	1	1	1				3
Orienteringskart	7	1	1				9
Turkart	(1)	1	(1)	(1)	(1)	(1)	1
Turhytter						13	13
Fjell-løyper- merket						15	15
Sum	8	6	4	(1)	(1)	28	46
Haller og idrettsbygg:							
Idrettshall/ishall	1	3	1				4
Gymsaler	2	8		1		1	12
Aktivitetsbygg/grendehus	2	1	1	1	2	2	9
Innendørs skytebane	1	1					2
Squashhaller		1					1
Atletikksal		1					1
Trim/styrketreningsbygg	1	2	(1)				3
Klatrevegg		2					2
Svømmehall	1	2	1				4
Sum	8	19	2	1	1	1	32
Nærmiljø- og skoleanlegg:							
Skileikanlegg		1	1	1			3
Utendørs skoleanlegg		7	1	1	1	1	11
Balløkker og lekeplasser	6	7					13
Sum	6	15	2	2	1	1	27
Skianlegg og løyper:							
Hoppbakke		2	1	1			4
Alpinanlegg		1	1				2
Lysløype	1	3	1	1	1	1	8
Skiskyteranlegg	1		1		1		3
Preparerte tur- og mosjonsløyper		1	1		1		3
Sum	2	7	5	2	3	1	20
Utendørs baneanlegg							
Fotballbane gress	1	1		2		1	5
Fotballbane grus	2	3	2	1	1	1	10
Fotballbane kunstgress	1	1					2
Friidrettsbane		1				1	2
Handballbane		1					1
Golfbane						1	1
Skytebane	2					1	3
Leirduebane					1		1
Rideanlegg					2	1	2
Sum	6	7	2	3	4	6	28
Områder for Friluftsliv-Nærfriområder							
Lokale friluftsområder	2					2	4
Stier, løyper, turveier, ridestier	3	2					5
Badeplasser	5	1	1	1	1		9
Merkede turløyper	4						4
Parker	1	16	2				19
Sum	15	19	3	1	1	2	41
Service- og administrasjonsbygg							
Idrettshus/klubbhus/garderobebygg	2	4	2	2	2	2	14

Vedlegg 5, Områder og anleggsdekning, gir en grundig gjennomgang av anleggene i de forskjellige plansonene. Det redegjøres for innhold i anleggene, eierforhold og vedlikeholdsstatus.

9.2 Bruk av anleggene

Status:

Haller, gymsaler og kunstgressbaner

Totalt antall timer i sal i hvert anlegg

Ankeneshallen:	90 timer pr. uke
Idrettens Hus:	120 timer pr. uke
Gymsaler:	180 timer pr. uke
Totalt i alle anlegg:	390 timer pr. uke

Fordelingen mellom barn og voksne:

Voksne:	30 timer pr. uke
Barn:	287/285 timer pr. uke

Fordelingen mellom idrettene:

Høst 2012:

Handball:	69 timer pr. uke	21,78%
Fotball:	94 timer pr. uke	29,66%
Basketball:	33 timer pr. uke	10,41%
Innebandy:	63 timer pr. uke	19,87%
Volleyball:	2 timer pr. uke	0,63%
Bordtennis:	7 timer pr. uke	2,20%
Friidrett:	6 timer pr. uke	1,89%
Ski:	7 timer pr. uke	2,20%
Alpint:	16 timer pr. uke	5,05%
Taekwondo:	5 timer pr. uke	1,58%
Skøyte:	2 timer pr. uke	0,63%
Trim:	10 timer pr. uke	3,15%
Karate:	3 timer pr. uke	0,95%
Totalt:	317 timer pr. uke	

Vår 2013:

Handball:	72 timer pr. uke	22,86%
Fotball:	100 timer pr. uke	31,75%
Basketball:	33 timer pr. uke	10,48%
Innebandy:	63 timer pr. uke	20,00%
Volleyball:	2 timer pr. uke	0,63%
Bordtennis:	9 timer pr. uke	2,86%
Friidrett:	6 timer pr. uke	1,90%
Alpint:	12 timer pr. uke	3,81%
Taekwondo:	5 timer pr. uke	1,59%
Trim:	10 timer pr. uke	3,17%
Karate:	3 timer pr. uke	0,95%
Totalt:	315 timer pr. uke	

Merk: Fredager har mye ledig kapasitet.

Har holdt utenom Karatesalen og Atletikksalen for her disponerer karateklubben og atletklubben hver sin sal.

Karateklubben bruker 9 timer i uken av 30 mulige timer.

Atletklubben bruker 13 timer i uken av 30 mulige timer.

Idrettens utgifter til trening

Kommunens subsidieordning er med på å bidra til at barn og unge er den største brukeren av anleggene.

Ordningen har ingen bestemmelser om hvilke idretter som inkluderes. Narvik kommune følgende subsidierte pris for barn og ungdom: **kr 20 pr time** for leie av gymsal og **kr 40** for leie av en time i idrettshall. Voksne betaler tilsvarende **kr: 120** og **kr: 400**

10. NARVIKLANDSKAPET SOM ARENA FOR FYSISK AKTIVITET OG NATUROPPLEVELSER – MULIGHETER OG BEGRENSNINGER

Narviklandskapet gir rike muligheter for opplevelse av natur og kultur. Det er storslått og vakkert og kan oppleves fra så vel kjøkkentrappa som de høyeste fjelltoppene. Den enkelte kan legge sin bruk opp etter egne interesser og ønsker om opplevelse og utfordringer.

I vedlegg 6, Narviklandskapet som arena for fysisk aktivitet og naturopplevelser – muligheter og begrensninger, er landskapet delt opp i 5 landskapsdelene. Landskapsdelene er analysert i forhold til deres egnethet som arena for fysisk aktivitet og naturopplevelse.

De 5 landskapsdelene er som følger:

1. Vann og områder nær vann
2. Bolignære områder
3. Kulturlandskapet
4. Skogområdene (øvrige arealer under skoggrensen)
5. Fjellområdene (over skoggrensen)

Innenfor de 5 landskapsdelene er det definert en del oppgaver det vil være viktig å arbeide videre med. Mange av dem hører inn under arbeidet med arealdelen til kommuneplanen. Andre vil være tiltak som det vil kunne søkes om spillemidler til.

Vann og områder nær vann

- Skaffe allmennheten tilgang til et allsidig tilbud av bade-, fiske- og andre oppholdsplasser i tilknytning til sjøen
- Gi narvikfolk og andre som ønsker det, mulighet til å få båtplass i kommunen.
- Bevare en del av trekaimiljøet i Narvik Havn til, lek, kultur, friluft og fysiske aktiviteter knyttet til vann og vannsport.

- Ta vare på de strandområdene som fortsatt er relativt uberørte, og hindre at de forsøples eller brukes på annen uønsket måte.
- Skaffe tilgang til strandsområdene i tettstedene i form av strandpromenader eller turstier.
- Utvikle metoder til rehabilitering av strandområder som tidligere er blitt nedfylt eller ødelagt på annet vis
- Ta vare på elver og bekker i tilknytning til tettstedene slik at de blir tilgjengelige friluftslivsområder for befolkningen
- Legge til rette for fortøyning av fritidsbåter på egnede steder
- Utvikle muligheten for fiske i elver, bekker og vann
- Gi mulighet til å utøve friluftaktiviteter som roing, seiling, brettseiling og dykking
- Tilrettelegge for bevegelseshemmede

Bolignære områder

- Skape trygge og engasjerende leke- og aktivitetsmuligheter i nærheten av der folk bor
- Gi voksne som ikke ønsker eller ikke har mulighet til å reise ut av tettbebyggelsen, tilbud om rekreasjon/mosjon i naturpregede omgivelser i nærheten av der de bor
- Ved nybygging sørge for at de best egnede arealene settes av til nærrekreasjon og at utbyggingen skjer på en slik måte at disse kvalitetene tas vare på og forsterkes
- ta vare på de naturområdene som finnes i tettbygde områder, og gjøre dem attraktive som friluftslivsområder for befolkningen

Kulturlandskapet

- Sikre allmennheten atkomst til skog og sjø uten at det går på bekostning av kulturlandskapet eller blir til nevneverdig sjenanse for de som driver næring og eller bor i området
- Hindre at fritidsbebyggelse plasseres og utformes slik at den punkterer kulturlandskapet visuelt
- Stimulere til at kulturlandskapets verdier underbygges og utnyttes ved tilrettelegging for friluftsliv
- Stimulere til at kulturlandskapet ivaretas ved at de som bor og arbeider i området har tilfredsstillende mulighet til fysisk aktivitet i sitt nærmiljø

Skogområder (øvrige arealer under skoggrensen)

- Regulere forholdet mellom fellesskapets ønsker om et kvalitativt godt friluftsliv og enkeltmenneskets ønske om å skaffe seg og sine lett tilgang til friluftslivsområder
- Regulere de forskjellige brukerinteressene i forhold til hverandre slik at områdene får en bruk som tilsvarer det potensialet de har fra naturens side

Fjellområdene (over skoggrensen)

- Bevare friluftslivsattraktiviteten i fjellområdene
- Stimulere til økt bruk innenfor de begrensninger naturen setter

11. BEHOV FOR SIKRING AV OMRÅDER

I kommunedelplan for Narvikhalvøya er behovene for friområder vurdert i forhold til andre behov og arealer er avsatt. I de øvrige tettbygde strøkene hadde det vært ønskelig å gjennomføre tilsvarende prosess. Sikring av naturkvaliteter og befolkningens behov for områder for friluftsliv utover de rettighetene som friluftsloven gir, ivaretas gjennom kommuneplanens arealdel. Det må vurderes om sikring skal skje gjennom registrering og vurdering av arealer uavhengig av utbyggingspress eller gjennom hensiktsmessige bestemmelser til kommuneplanens arealdel der arealvurderingen skjer når det foreligger ønske om utbygging. Uansett detaljeringsnivå i kommunedelplan-dokumentet, kreves kompetanse, bevisst vilje og målrettet arbeid hos politikere og administrasjon i arealforvaltningssaker.

Tradisjonen med å ha hytte enten på fjellet eller ved sjøen er sterk i Narvik. Det finnes ca. 2000 hytter i kommunen. I tillegg har mange narvikfolk hytter i andre kommuner. Etter at mellomriksvegen kom, har det vært registrert økende etterspørsel etter hytter på fjellet fra folk som bor på kysten og etter hytter ved sjøen fra folk på svensk side. Så lenge Narvik mangler arealdel til kommuneplanen, har kommunen liten mulighet til å styre hyttebyggingen. Det fører lett til at områder som burde vært reservert allmennheten bruk, blir privatisert gjennom en eller flere hytter. Dette gjelder spesielt i områder nær sjø og vassdrag.

Vedlegg 7, Sikring av arealer og områder, gir en skjematisk framstilling av forholdet mellom areal- og anleggstype, grad av sikring, grad av tilrettelegging, tilgjengelighet og grad av sambruk.

12. UTFORDRINGER I ARBEIDET MED KOMMUNEDEL-PLAN FOR FYSISK AKTIVITET OG NATUROPP-LEVELSE

12.1 Bevisstgjøring

- Det er en utfordring for Narvik kommune å stimulere til økt bevissthet om behovet for å ta vare på egen helse, uten at det går på bekostning av andres mulighet og uten at bærekrafta forrykkes.

12.2 Helhetstenking

- Det er en utfordring for Narvik kommune å innarbeide helhetstenking i all sin virksomhet

12.3 Regionalt perspektiv

Ressursene både i form av natur og midler som investeres i sikring av arealer og bygging av anlegg, må sees i videre sammenheng enn bare innen den enkelte kommune. Narvik med sin befolkningstyngde etterspør arealer i nabokommunene både til fritidshus og friluftslivsaktiviteter. Når det skal investeres i større idrettsanlegg, er det påkrevd å se hele regionens behov og ikke stoppe ved kommunegrensen.

- Det er en utfordring for Narvik kommune som regionsenter å være pådriver for å få til tjenlig samarbeid

12.4 Organisering

- Det er en utfordring for Narvik kommune å bedre det tverrsektorielle samarbeidet. Dette gjelder så vel innenfor kommunens egen organisasjon som mellom kommunen og andre offentlige organisasjoner, frivillige organisasjoner og næringslivet
- Det er en utfordring for Narvik kommune å få til en vel fungerende kommunal organisasjon som ikke forbruker de ansattes psykiske og fysiske helse
- Det er en utfordring for Narvik kommune å organisere arbeidet med fysisk aktivitet slik at
 - Narvik kommune kan yte befolkningen de tjenestene de har krav på i følge lowerket og kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse.
 - det stimulerer til økt aktivitet i de frivillige organisasjonene
 - oppgavefordelingen mellom kommunen og organisasjonene går klart fram
 - at tilgjengelige ressurser tas i bruk og utnyttes mest mulig effektivt
 - samarbeidet med andre kommuner går effektivt

12.5 Samhandling og samordning

- Det er en utfordring for Narvik kommune å få til en samhandling mellom kommunen og de frivillige organisasjonene som sikrer at intensjonene i kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser gjennomføres
- Det er en utfordring for Narvik kommune å få forvaltningen på de forskjellige nivåene til å samordne de ressursene de rår over til beste for lokalsamfunnet.